

Science and education: trends and prospects

Collection of scientific articles

RSCI / РИНЦ
Science Index

Submitted for review in

**Conference Proceedings Citation Index -
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)**

 THOMSON REUTERS

**Ascona Publishing,
United States of America
2018**

Ascona Publishing, New York, United States of America

Science and education: trends and prospects

Reviewers:

Dr. Jerald L. Feinstein

DeVry University - Engineering Dean (Denver, Colorado, USA)

Cathy A. Enz,

Professor of Innovation and Dynamic Management Chair and is a full professor at the School of Hotel Administration at Cornell University (Ithaca, New York, USA)

Science editor:

Drobyazko S.I.

*Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Doctor of Science, honoris causa, Professor of RANH*

Science and education: trends and prospects: Collection of scientific articles. - Ascona Publishing, New York, United States of America, 2018. - 376 p.

ISBN 978-0-9988574-2-0

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, candidates and doctors of sciences, research workers and practitioners from Europe, Russia, Ukraine and other countries. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern economy and state structure. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern economic science development.

ISBN 978-0-9988574-2-0

© 2018 Copyright by Ascona Publishing

© 2018 Authors of the articles

Kot K. INTERACTIVE PORTFOLIO AS A MECHANISM FOR INTERACTION BETWEEN TEACHERS AND PARENTS OF PRESCHOOL CHILDREN	307
Kulyk O.D. THE SECONDARY SCHOOL STUDENTS' SPEECH DEVELOPMENT.....	311
IN THE PROCESS OF LEARNING MORPHEMIC KNOWLEDGE AND WORD BUILDING: THE PSYCHOLOGICAL ASPECT.....	311
Matviienko Olena. PEDAGOGICAL COMMUNICATION IN CONDITIONS OF FORMING NEW UKRAINIAN SCHOOL	316
Ovsiienko L.M. THE MAIN PROBLEMS IN TEACHING LINGUISTICS STUDENTS ON THE BASIS OF COMPETENCY-BASED APPROACH.....	321
Oliynyk H.M. FEATURES OF SOCIOCULTURAL ANIMATION IN SOCIAL WORK	326
Kravets N. P. THE INFLUENCE OF FAMILY ON IMPROVING READING ACTIVITY IN TEENAGERS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS.....	330
Kushniruk S.A. FORMAL-LOGICAL ANALYSIS OF THE CONCEPTUAL AND- TERMINOLOGICAL SYSTEM OF UKRAINIAN DIDACTICS.....	336
Pet'ko Lyudmila. FOREIGN LANGUAGE EXAM IN A PARTICULAR PROFESSIONAL FIELD OR PECULIARITIES OF ENTRANCE-2018 TO MAGISTRACY IN UKRAINE.....	342
Ruda H.S. MUSICAL-RHYTHMIC SENSATION AS A COMPONENT OF PUPILS' MUSICAL ABILITIES IN PRIMARY SCHOOL.....	348
Spivak Yaroslav. HUMANIZATION OF MODERN EDUCATION AS A MECHANISM PERSONALITY'S SUCCESS.....	353
Shcholokova O.P. MODERN VIEWS ON PIANO LEARNING SYSTEM IN THE TEACHING FUTURE MUSICIAN-TEACHER.....	358
Domina G. A. THE PSYCHOLOGICAL DIFFICULTIES OF THE PHENOMENON "LOST TWIN" AND POSSIBLE WAYS TO SOLVE THEM.....	365
Golins'ka Tetiana. THE APPLICATION OF NON-TRADITIONAL TECHNIQUES TO WORK WITH CHILDREN BY MEANS OF ART-THERAPEUTIC INFLUENCE.....	370

As a rule, senior teens try to test everything on their own and make certain of the truth of ideas or knowledge.

Therefore, with the purpose to ensure speech development of students in forms 5 to 7 during their acquisition of knowledge on morphemics and word building, it would be appropriate to use communicative situations from real life, the students' own experience, mini discussions, role-play etc.; in forms 8 to 9, more complicated types of work should be introduced – problem situations requiring communication, business games, competitions, presentations, disputes, projects, research work etc.

Hence, to ensure speech development of secondary school students in their acquisition of knowledge on morphemics and word building, teachers should take into consideration the following factors: 1) age-specific peculiarities of teens; 2) stages of their cognitive development; 3) the need to create conditions favorable for: a) the students' acquisition of material in the unity of form and meaning; b) the students' prediction of the stages making up the internal action plane; 4) academic interests of teenagers. It is obviously impossible to substantiate all psychological factors influencing the speech development of a personality; hence, further research in this field has been planned.

Literature:

1. Варій М.Й. Загальна психологія : [навчальний посібник]. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 968 с.
2. Давыдов В.В., Маркова А.К. Концепция учебной деятельности школьников // Возрастная и педагогическая психология. – М. : Изд-во МГУ, 1992. – С. 243–260.
3. Жинкин Н.И. Механизм речи. – М. : Изд-во Академии педагогических наук РСФСР, 1958. – 370 с.
4. Кучеренко І.А. Теоретичні і методичні засади сучасного уроку української мови в основній школі: [монографія]. – Умань : ФОП Жовтий О.О., 2014. – 410 с.
5. Охитина Л.Т. Психологические основы урока: в помощь учителю. – М.: Просвещение, 1977. – 96 с.
6. Пономарев Я.А. Психология творчества. – М.: Московский психолого-соц. ин-т; Воронеж: МОДЭК, 1999. – 480 с.
7. Петько Л.В. Стимулювання творчих здібностей підлітків засобами втілення образу казкового персонажу // Лялька як знак, образ, функція: Матер. всеукр. наук.-практ. конф. «Другі Марка Грушевського читання» / за ред. О.С.Найдена. – Київ. : ВД «Стилос», 2010. – С. 200–204.
8. Петько Л.В. Філософсько-лінгвістичні ідеї розуміння міжлюдської комунікації у соціальному середовищі // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна» : зб. наук. пр. – Острог : Вид-во Національного ун-ту «Острозька академія», 2015. – Вип. 53. – С. 309–312.
9. Савчин М.В. Загальна психологія: [навчальний посібник]. – К.: Академвидав, 2011.– 464 с.

Matviienko Olena

Doctor of Pedagogical sciences, professor

Dragomanov National Pedagogical University (Ukraine, Kyiv)

**PEDAGOGICAL COMMUNICATION IN CONDITIONS OF FORMING NEW
UKRAINIAN SCHOOL**

Матвієнко О.В.

доктор пед. наук, професор кафедри педагогіки та методики початкового навчання
НПУ імені М.П. Драгоманова (Україна, Київ)

ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Some aspects of pedagogical communication are presented in the conditions of a new Ukrainian school formation. It is noted that in the pedagogical practice of a new Ukrainian school the advantage should be given to developing strategy, because it promotes child's subjectivity.

Keywords: *pedagogical communication, future primary school teacher, new Ukrainian school.*

Розкрито деякі аспекти педагогічного спілкування в умовах становлення нової української школи. Наголошується, що у педагогічній практиці нової української школи перевага повинна бути віддана розвиваючій стратегії, оскільки тільки вона сприяє розвитку суб'єктності дитини.

Ключові слова: *педагогічне спілкування, майбутній вчитель початкової школи, нова українська школа.*

Актуальність вивчення психічних закономірностей, що лежать в основі педагогічного впливу, підкреслювалася завжди, оскільки саме на знанні цих закономірностей засноване психологічно грамотний вплив на психіку дитини.

Інтерес представляє спроба Г.А. Ковальова [3] окреслити підходи до вивчення проблеми психологічного впливу і визначити саме поняття «психологічний вплив». Г.А. Ковальов запропонував розглядати як одиниці наукового аналізу категорії «психологічного простору» і «психологічного часу». *Психологічний простір* — це те, що представляє собою психічне на рівні одиничного, властивого конкретній людині. Авторами подано різні описи психологічного простору, а саме, — як «образу миру», «квазіпростору», «системи відносин», «семантичного простору». Категорія психологічного часу, відзначає Г.А. Ковальов, знаходиться на самій початковій стадії своєї наукової розробки. Час як психологічне поняття необхідне для опису особливостей віддзеркалення в психіці системи динамічних параметрів і відносин, які впливають на функціонування різних систем в психічній організації людини, а також визначають оцінку людиною подій його життєвого шляху.

Педагогічний вплив — особливий вид діяльності педагога, мета якої — досягнення позитивних змін психологічних характеристик вихованця (потреб, установок, відносин, станів, моделей поведінки).

Молодший шкільний вік — відповідальний період не тільки для навчальної діяльності дитини, а й для розвитку найважливіших особистісних рис, які відображають її ставлення до себе, навколишніх людей, до справи.

Виклад основного матеріалу. Для розуміння закономірностей особистісного розвитку дитини в той чи інший віковий період психологи широко використовують уведені Л.С. Виготським поняття *соціальної ситуації розвитку*. Це — особлива система взаємин дитини з суспільством, насамперед з батьками, педагогами, однолітками, що виявляється під час *провідної діяльності* — навчання, яке поступово замінює гру. Причому всі досягнення подальшого розвитку дитини відбуватимуться саме в процесі спілкування.

Актуальною потребою учня молодшого шкільного віку є потреба особистісного контакту з учителем як на уроці, так і в позаурочній діяльності, прагнення дістати схвалення, підтримку власних починань і дій.

Тож, педагогічне спілкування в умовах становлення нової української школи – стрижень стимулювання навчальної праці, воно не може бути зорієнтоване на «абстрактного» школяра. Його мета – врахування не тільки актуальних потреб саме цього віку (молодший шкільний вік), а й як найповніша відповідність спілкування розмаїттю індивідуальностей конкретного класу [4; 5; 7; 8; 9].

Характерна риса поведінки молодших учнів з учителем – їх «демократичність», мимовільність реакції. Дітям, особливо першокласникам, дуже хочеться, щоб на уроці вчитель особисто їм приділяв увагу; звертався до них, називаючи ім'я, а не прізвище; якимось виділяв голосом, поглядом, жестом. Нерідко молодші діти прагнуть різними засобами привернути до себе його увагу.

Реалістичний рівень домагань, позитивна самооцінка і самоприйняття – найважливіші показники гармонійного розвитку дитини і є запорукою її добрих, конструктивних взаємин з батьками, педагогами, однолітками.

Педагогічне спілкування у навчально-виховному середовищі нової української школи як професійно-етичний феномен потребує від майбутнього учителя спеціальної підготовки не лише для оволодіння технологією взаємодії, а й для набуття морального досвіду, педагогічної мудрості в організації стосунків з учнями, батьками, колегами у різних сферах навчально-виховного процесу. Як професійне за своїм змістом і сферою функціонування, воно може бути професійним і не професійним за якісними ознаками. Професійне педагогічне спілкування на рівні майстерності взаємодії забезпечує через учителя трансляцію учням загальнолюдських культурних цінностей, допомагає засвоєнню знань, сприяє становленню ціннісних орієнтацій під час обміну думками; забезпечує формування власної гідності дитини.

Професійне педагогічне спілкування – комунікативна взаємодія педагога з учнями, батьками, колегами, спрямована на встановлення сприятливого психологічного клімату, психологічну оптимізацію діяльності та стосунків. Непрофесійне педагогічне спілкування, навпаки, породжує страх, невпевненість, спричинює зниження працездатності, порушення динаміки мовлення і, як наслідок, появу у школярів стереотипних висловлювань, бо зменшується бажання думати і діяти самостійно. Зрештою, виникає стійке негативне ставлення до вчителя, до навчання [10; 11; 12].

Спілкування – зовнішня сторона взаємин людей. Розглядаючи спілкування як вид діяльності, Б. Ананьєв [1] наголошує, що спілкування – це єдність соціального й індивідуального. Особливою та головною його характеристикою є те, що через нього людина будує стосунки з іншими людьми.

Спілкування є однією із центральних проблем, крізь призму якої вивчають сприймання та розуміння людьми одне одного, наслідування, навіювання, психічне зараження, лідерство та керівництво, згуртованість та конфліктність, міжособистісні взаємини. У психолого-педагогічних

дослідженнях відсутня єдність думок щодо розмежування понять «взаємодія» і «спілкування». Існують різні погляди: спілкування – це взаємодія двох чи більше людей, яка включає обмін інформацією (М. Лисіна, К. Платонов М. Каган); спілкування – специфічна система міжособистісних взаємодій і структур (Б. Ломов, В. Кан-Калик); спілкування – взаємодія двох людей, у якій встановлюються ті чи інші взаємостосунки (О. Бодальов).

На основі розглянутих категорій *психологічний вплив* визначається як *функція психологічного простору і психологічного часу*.

Мета будь-якого психологічного впливу — подолання суб'єктивних захистів і бар'єрів індивіда, переструктурування його психологічних характеристик або моделей поведінки в потрібному напрямі.

Існують три парадигми психологічного впливу і відповідні їм три стратегії дії.

Перша стратегія – *стратегія імперативного впливу*; її основні функції: функція контролю поведінки й установок людини, їх підкріплення і напрями в потрібне русло; функція примушення по відношенню до об'єкту впливу. Ця стратегія найменше придатна в педагогічній практиці, оскільки дія, здійснювана без урахування актуальних станів і відносин іншої людини, умов міжособистісних комунікацій, приводить частіше всього до зворотних і навіть негативних наслідків.

Друга стратегія – *маніпулятивна* – ґрунтується на проникненні в механізми психічного віддзеркалення і використовує знання в цілях впливу. Цю стратегію застосовують для формування громадської думки, наприклад, в рекламі, а іноді і в педагогічній практиці [13].

Третя стратегія – *розвиваюча*. Психологічна умова реалізації такої стратегії – діалог. Принципи, на яких вона ґрунтується, – емоційна і особистісна відвертість партнерів по спілкуванню, психологічний настрій на актуальні стани один одного, довіра і щирість виразу відчуттів і станів.

У стані діалогу дві особистості починають утворювати якийсь загальний психологічний простір і часову протяжність, в якій вплив у звичному сенсі слова перестає існувати, поступаючись місцем психологічній єдності суб'єктів, в якій розгортається творчий процес двостороннього розкриття.

Через що, у педагогічній практиці нової української школи перевага повинна бути віддана розвиваючій стратегії, оскільки тільки вона сприяє розвитку суб'єктності дитини. Саме суб'єктність як кінцева мета педагогічного впливу є ознакою, що відрізняє повноцінний педагогічний вплив від неповноцінного впливу, яким є об'єктний вплив.

Суб'єктність – це характеристика активності суб'єкта, що виражається в ступені реалізації дієвого і ціннісного аспектів його образу «Я».

Суб'єкт-суб'єктний, розвиваючий педагогічний вплив відрізняється і за мотивами, що спонукають педагога до впливу. Це орієнтація на благо дитини (розвиток її особистості, психологічне благополуччя і т.д.), а не на власні інтереси педагога (зручність, легкість досягнення результатів, відсутність неприємностей з адміністрацією школи, дешевий авторитет і т.п.).

У зміст цілей педагогічного впливу входить не тільки зміна поведінки дитини, але і зміна її відносин. Якщо мета педагогічного впливу зводиться тільки до зміни поведінки, а дійсне відношення залишається без зміни, дитина зупиняється в своєму розвитку, отже, педагогічні цілі не досягаються.

Отже призначення педагогічного впливу не в маніпулюванні дитиною («щоб любила вчителя»), не в корекції її дій («щоб добре себе поводи́ла») і не в придушенні її «нерозумної» волі («щоб слухалась старших»), а у представленні їй можливості самостійно і усвідомлено робити вибір, стаючи суб'єктом власного життя.

Досягнення певних змін у мотиваційній сфері дитини призводить до того, що ініціюється активність дитини, вона шукає прийнятний спосіб поведінки у ситуації, що склалася. Якщо дитина не знає, як вчинити, педагог повинен допомогти їй, забезпечивши інформацією про способи поведінки або виконання діяльності.

Стосовно педагогічного діалогу, то ми називаємо *педагогічним контактом* особливий стан єднання педагога та учнів, який характеризується взаєморозумінням, співпереживанням і готовністю до взаємодії. Ознаками того, що в учителя є контакт з учнями, їхніми батьками у процесі спілкування є: взаємне особистісне сприйняття вчителя і учнів, відкритість у стосунках і відвертість у висловлюваннях; згода з головними змістовими положеннями взаємодії. Сприйняття думок педагога і учнів як значущих, розвиток їх у подальшому спілкуванні; єдність оцінних суджень; наявність емоційного резонансу; збереження інтересу до подальшої взаємодії; високий рівень контакту очей у бесіді; узгодженість поз, міміки та інтонації у діалозі. Тому, пробудивши активність дитини і забезпечивши її способами виконання певної діяльності, педагог надає їй можливість самостійно приймати рішення і нести за них відповідальність.

Література:

1. Ананьев Б.Г. Избранные психологические труды : в 2 т. – М. : Педагогика, 1980. – Т. II. – 288 с.
2. Ковалев Г.А. Об активном обучении педагогическому общению.//Активные методы обучения педагогическому общению и его оптимизации. М. : АПН СССР. – 1989. – С. 8–19.
3. Ковалев Г.А. О системе психологического воздействия // Психология воздействия. Проблемы теории и практики. М., АПН СССР, 1989. – 154 с.
4. Ковальчук В. І. Тенденції інноваційного розвитку сучасної школи в Україні // Імідж сучасного педагога. – 2015. – №7. – С. 3–6.
5. Кравець Н.П. Творчий розвиток учнів з особливими освітніми потребами як один із шляхів їх соціалізації // Topical issues of social pedagogy : Collective monograph. – CARICOM, Barbados, 2017. – P. 79–99.
6. Петько Л.В. Філософсько-лінгвістичні ідеї розуміння міжлюдської комунікації у соціальному середовищі // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна» : зб. наук. праць / укл. І.В.Ковальчук, Л.М.Коцюк, С.М.Новоселецька. – Острог : Вид-во Національного ун-ту «Острозька академія», 2015. – Вип. 53. – С. 309–312.
7. Тернопільська В.І. До питання виховання учнів молодшого шкільного віку // Молода наука України. Перспективи та пріоритети розвитку. – 2014. – С. 109–112.

8. Тернопільська, В.І. Толерантність як складова соціально-комунікативної культури особистості / ВІСНИК Житомирського державного університету ім. І.Франка. – 2008. – № 40. – С. 92–95.
9. Matviienko O., Scyhmeystryh O. Multicultural upbringing of primary school children in the conditions of Ukraine's eurointegration // World scientific extent: Collection of scientific articles. – Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2017. – P. 410–415.
10. Matviienko Olena. Pedagogy of partnership in the process of setting new Ukrainian school // Challenges and opportunities of scientific thought development: Collection of scientific articles. – GPG Publishing Group, Pretoria, South Africa, 2017. – P. 151–156.
11. Matviienko Olena. Pedagogical situations and tasks as means of training for professional activity // Economics, management, law: challenges and prospects: Collection of scientific articles. Psychology. Pedagogy and Education. – Discovery Publishing House Pvt. Ltd., New Delhi, India. 2016. – P. 204–208.
12. Matviienko O. Theoretical Basics of Preparation of Teachers to Pedagogical Interaction with Children of Various Age // Intellectual Archive. – 2014. – Volume 5. – No. 5 (September). – Toronto: Shiny Word Corp., Canada. – PP. 105–117.
13. Pet'ko L.V. The studying of the manipulation with the students and formation of professionally oriented foreign language teaching environment in conditions of university // «Economics, Management, Law: socio-economic aspects of development»: Collection of scientific articles. Volum 2. – Edizioni Magi – Roma, Italia. – 2016. – P. 250–254.

Ovsiienko L.M.

Ph.D., Associate Professor

State Higher Educational Establishment "Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University" (Ukraine, Pereiaslav-Khmelnytskyi)

THE MAIN PROBLEMS IN TEACHING LINGUISTICS STUDENTS ON THE BASIS OF COMPETENCY-BASED APPROACH

Овсієнко Л.М.

к. пед. н., доцент,

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (Україна, м. Переяслав-Хмельницький)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

The article considers problems in teaching linguistics students on the basis of competency-based approach including such elements as developing new standards, curricula, textbooks, methodology guides, implementation of new pedagogical technologies etc.

Key words: *Linguistics students, competence, competency-based approach, problems in implementation of competency-based approach, institution of higher education.*

Розглядаються проблеми навчання студентів філологічних спеціальностей на засадах компетентнісного підходу, основними з яких є: створення нових стандартів, програм, підручників, навчально-методичних посібників, упровадження нових педагогічних технологій тощо.

Ключові слова: *студенти-філологи, компетентність, компетентнісний підхід, проблеми впровадження компетентнісного підходу, заклад вищої освіти.*

Introduction. One of the main goal of higher education is training a highly-qualified educator at a certain level and in certain field of specialization, market-competitive and competent, with a well-developed set of skills in their professional